

ПОЛОЖЕННЯ

про стейкхолдерів освітніх програм Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

1. Загальні положення

1.1. Положення про стейкхолдерів освітніх програм Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (далі - Положення) визначає загальні правові та організаційні засади взаємодії стейкхолдерів освітніх програм спеціальностей усіх рівнів освіти з Мелітопольським державним педагогічним університетом імені Богдана Хмельницького (далі - Університет) з метою забезпечення координації дій стейкхолдерів і Університету для удосконалення якості підготовки майбутніх фахівців та позитивної динаміки показників якості вищої освіти з урахуванням національного і власного інституційного контексту, а також стратегічних підходів щодо інтернаціоналізації освіти.

1.2. Стейкхолдери – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, можуть впливати на досягнення нею своїх цілей і на її роботу в цілому, залежать від неї і внесок яких є складовою успіху цієї структури.

1.3. Університет співпрацює з зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами.

1.3.1. Зовнішніми стейкхолдерами є:

- держава, яка визначає пріоритетні напрямки розвитку освіти і соціуму в цілому, окреслює стратегію розвитку людських ресурсів і пріоритетних галузей, здійснює нормативно-правове регулювання діяльності Університету та основне замовлення на підготовку фахівців вищої освіти через розподіл державного замовлення на підготовку кадрів;

- центральні й регіональні органи державної влади;

- територіальні громади, органи місцевого самоврядування, які зацікавлені у розвитку локального ринку праці;

- роботодавці (великі, середні і малі підприємства та організації різних форм власності і сфер діяльності), зацікавлені в компетентних фахівцях, які відповідають сучасним вимогам ринку праці;

- здобувачі середньої освіти, абітурієнти та їх батьки, які перебувають на стадії вибору закладу вищої освіти;

- замовники освітніх послуг (підприємства, організації, установи, фізичні особи);

- випускники Університету;

- інвестори, донори і благодійники, які зацікавлені у розвитку наукових досліджень та інноваційних технологій, організації-партнери в реалізації державних і міжнародних програм;

- освітні й наукові установи різних типів, рівнів акредитації та їх співробітники;

- фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу на освітніх програмах;
- кадрові агенції, зацікавлені в підборі висококваліфікованих фахівців;
- громадські організації та об'єднання, які зацікавлені в соціальному партнерстві;
- професійні спілки, які мають інтерес у провадженні освітньої діяльності на засадах суспільної солідарності;
- національні та міжнародні агенції із забезпечення якості освіти.

1.3.2. Внутрішніми стейкхолдерами є:

- науково-педагогічні, педагогічні працівники Університету,
- здобувачі вищої освіти Університету;
- навчально-допоміжний та адміністративно-управлінський персонал;
- первинні профспілкові організації, які здійснюють правовий, соціально-економічний захист членів профспілки в процесі здійснення освітньої діяльності.

1.4. Діяльність стейкхолдерів може здійснюватися на рівнях освітніх програм, спеціальностей, структурних підрозділів і Університету в цілому.

1.5. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, на основі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, Концепції забезпечення якості вищої освіти України (за результатами проекту Tempus «Trust»), Стандартів і рекомендацій якості в європейському просторі вищої освіти (ESG) (Єреван, травень 2015 р.), ДСТУ ІБО 9001:2015. Система управління якістю. Вимоги. Національний стандарт України; а також з урахуванням чинних внутрішніх положень, наказів і розпоряджень Університету, які регламентують можливості участі стейкхолдерів у процесах забезпечення якості вищої освіти.

2. Політика Університету щодо взаємодії зі стейкхолдерами

2.1. Університет керується переконанням, що постійне забезпечення і підвищення якості діяльності є покликанням і завданням закладу вищої освіти, складником його розвитку.

2.2. Забезпечення якості освіти зумовлене створенням гармонійного культурно-освітнього простору за участі стейкхолдерів, у якому зміст освітніх програм, освітні можливості та освітні ресурси реалізують місію Університету.

2.3. Університет реалізує політику системної комунікації зі стейкхолдерами. Комунікація передбачає короткострокові і довгострокові взаємодії, характер яких визначається пріоритетними напрямками діяльності Університету.

2.4. Взаємодія Університету зі стейкхолдерами базується на принципах взаємної відкритості, партнерства, довіри, чесності, доступності, неупередженості та прозорості і здійснюється на безоплатній основі.

2.5. З метою створення довгострокового позитивного впливу і підвищення ефективності діяльності стейкхолдерів із забезпечення якості

освіти в структурних підрозділах створюється пул стейкхолдерів (зовнішніх і внутрішніх) як прозоре об'єднання конкретних поглядів, компетенцій і навичок.

2.6. Структурні підрозділи Університету обмінюються інформацією щодо проблемних питань процесів забезпечення якості вищої освіти із внутрішніми стейкхолдерами, впроваджують пропозиції зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів та публічно висвітлюють результати врахування пропозицій.

2.7. Університет забезпечує прозорість і публічність результатів опитувань усіх стейкхолдерів на офіційному сайті університету.

2.8. Університет систематично підвищує ефективність взаємного співробітництва із стейкхолдерами і власну конкурентоспроможність в умовах сучасного освітнього ринку.

3. Завдання взаємодії Університету зі стейкхолдерами

3.1. Завданням Університету є ефективне функціонування і розвиток на основі збереження і розширення контингенту здобувачів вищої освіти, зростання попиту на випускників на ринку праці, підвищення рівня професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників, активізації міжнародної освітньої та наукової діяльності, забезпечення фінансової незалежності, високого рейтингу і збереження гідного іміджу в освітньо-науковому просторі.

3.2. Інтересами та очікуваннями стейкхолдерів освітніх програм Університету є:

- для держави і місцевих громад - забезпечення якісної освіти майбутніх фахівців різних галузей, багатогранної сучасної підготовки громадян до викликів і ризиків сучасності та майбутнього, їх патріотичного виховання, толерантності, зняття соціальної напруги і мінімізації конфліктів, подолання соціальних проблем;

- для роботодавців - підготовка компетентних фахівців, які відповідають найважливішим вимогам сучасного ринку праці з актуальним набором професійних компетентностей і знань та сформованими soft-skills;

- для здобувачів освіти - можливість отримання сучасної і якісної освіти, практичного досвіду, сприятливих умов для особистісного розвитку і навчання, збереження фізичного і психічного здоров'я, задоволення запитів у самореалізації в суспільстві;

- для науково-педагогічних працівників, інших співробітників Університету - можливість особистісної самореалізації і розвитку наукових інтересів, гарантії зайнятості, гідних умов праці, матеріального, інформаційного й технічного забезпечення освітньої і наукової діяльності, підвищення кваліфікації;

- для замовників освітніх послуг - задоволення запитів в отриманні якісної освіти, відкритості, прозорості й доступності інформації.

3.3. Діяльність стейкхолдерів поширюється на освітні програми і спеціальності шляхом надання консультацій, пропозицій, участі в нарадах і

заходах, що організують структурні підрозділи та Університет в цілому тощо.

3.4. Зовнішні і внутрішні стейкхолдери залучаються для проведення моніторингу та експертної оцінки якості освітніх програм та освітнього процесу на них, рецензування освітніх програм.

3.5. Здобувачі вищої освіти мають можливість проходження практик і стажування в установах і організаціях, які є зовнішніми стейкхолдерами Університету, на підставі укладених договорів.

3.6. Напрями діяльності стейкхолдерів:

3.6.1. Напрями діяльності зовнішніх стейкхолдерів:

- брати участь у визначенні стратегії діяльності й розвитку Університету з урахуванням тенденцій ринку праці щодо відкриття нових освітніх програм;

- сприяти утвердженню в суспільстві принципів відкритості, участі, партнерства, довіри, чесності й доступності в соціальних комунікаціях з Університетом;

- прогнозувати потреби ринку праці у фахівцях відповідної спеціальності;

- визначати пріоритетні напрямки запровадження інновацій в освітньому процесі;

- сприяти проходженню всіх практик здобувачів вищої освіти, надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти і набуття необхідних компетентностей;

- долучатися до освітнього процесу через проведення аудиторних занять, керівництва практиками та консультивання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, а також брати участь у роботі атестаційних комісій;

- брати участь у нарадах і засіданнях структурних підрозділів з правом дорадчого голосу;

- приймати участь у конференціях, круглих столах та інших заходах Університету;

- брати участь в моніторингу якості освітнього процесу в Університеті;

- систематично комунікувати із внутрішніми стейкхолдерами з метою формування позитивного іміджу Університету на ринку освітніх послуг і з питань удосконалення його політики соціальної відповідальності;

- надавати пропозиції щодо покращення якості освітніх програм;

- сприяти покращенню умов надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;

- формувати позитивну громадську думку про Університет, сприяти розвитку його іміджевого потенціалу і створенню репутації на ринку освітніх послуг, працюючи на упередження репутаційних ризиків і реагуючи на актуальні виклики зовнішнього середовища;

- сприяти організації підвищення кваліфікації і стажувань для науково-педагогічних працівників і співробітників Університету.

3.6.2. Напрями діяльності внутрішніх стейкхолдерів:

- об'єднувати зусилля всіх зацікавлених груп для реалізації Університетом своєї місії і стратегії розвитку, покращення якості освітніх

послуг, встановлення партнерських відносин і створення соціального капіталу;

- залучатися до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти;

- формувати академічну спільноту на принципах академічної доброчесності, культури якості освіти, відкритості, прозорості, законності та неупередженості;

- сприяти налагодженню довірчих стосунків в Університеті з метою управління ризиками і покращення розуміння щодо очікувань стейкхолдерів;

- впливати на покращення якості освітньої діяльності та якості викладання освітніх компонентів, практичної підготовки, наукової роботи;

- долучати до проведення аудиторних занять для здобувачів вищої освіти професіоналів-практиків та експертів у галузі;

- брати участь у нарадах і засіданнях структурних підрозділів з правом дорадчого голосу;

- брати участь у моніторингу якості освітнього процесу в Університеті;

- сприяти покращенню надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти та науково-методичного і матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу;

- комплексно взаємодіяти із зовнішніми стейкхолдерами з метою забезпечення конкурентоспроможності Університету, покращення репутації і формування позитивного іміджу на ринку освітніх послуг;

- регулярно підвищувати рівень професійної кваліфікації для забезпечення якості освітніх послуг.

4. Напрями впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

4.1. На рівні Університету стейкхолдери мають право впливати на:

- процес надання якісної освіти та забезпечення сприятливих умов навчання;

- публічність і прозорість управлінської, організаційної та кадрової інформації;

- адаптацію здобувачів вищої освіти до академічного життя;

- оптимізацію й вдосконалення інформаційних ресурсів (бібліотеки, дистанційного середовища для навчання, офіційного веб-сайту Університету та ін.);

- покращення роботи університетських сервісів (кафедр, директорату/деканатів, підрозділів і центрів внутрішньої системи якості вищої освіти, органів студентського самоврядування, Вченої ради університету (інституту/факультетів) та ін.);

- прозорість конкурсів;

- формування культури якості академічної спільноти, несумісної з корупцією, академічним плагіатом, самоплагіатом, фабрикацією, фальсифікацією, списуванням, обманом, хабарництвом, необ'єктивним оцінюванням;

- зв'язок із потенційними роботодавцями, організацію працевлаштування випускників.

4.2. На рівні інституту/факультету, кафедр стейкхолдери мають право впливати на:

- процес надання якісної освіти та забезпечення сприятливих умов навчання;

- розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм спеціальностей, зокрема на формулювання мети і фокусу освітньої програми, її регіональної і галузевої специфіки, зміст освітньої програми, перелік обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів, програму і завдання практики, теми кваліфікаційних робіт та ін.;

- вибір технологій і методів викладання освітніх компонентів;

- якість методичного забезпечення освітніх компонентів;

- якість і об'єктивність оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти щодо компетентностей, зазначених в освітній програмі, зокрема приймати участь в атестації здобувачів;

- якість матеріально-технічної бази спеціальності;

- якість процесу набуття практичного досвіду здобувачами вищої освіти;

- якість наукової роботи і можливість участі здобувачів вищої освіти в академічній мобільності, наукових проєктах, конференціях, публікаціях та ін.;

- розвиток студентських організацій, гуртків, секцій, товариств тощо;

- прозорість при формуванні рейтингів успішності студентів, вирішенні питань щодо відрахування здобувачів вищої освіти.

4.3. Здобувачі вищої освіти, як і інші стейкхолдери, мають право брати участь в обговореннях, опитуваннях, анкетуваннях, висловлювати власні оцінки та пропозиції, брати на себе відповідальність і впливати на забезпечення належного рівня якості освіти. У своїй діяльності здобувачі вищої освіти керуються також Положенням про участь здобувачів вищої освіти в забезпеченні якості освіти в Університеті.

5. Механізми впливу стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

5.1. Вплив зовнішніх стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності може здійснюватися через:

- участь у діяльності проєктних і робочих груп щодо обговорення змісту й актуальності освітніх програм, доцільності запровадження нових освітніх програм і форм/методів навчання;

- анкетування щодо важливих аспектів забезпечення якості освіти та підготовки фахівців в Університеті;

- участь у нарадах, семінарах, науково-практичних форумах та інших заходах Університету з питань підвищення якості освіти;

- участь в Асоціації випускників Університету;

- участь в організації і проведенні аудиторних занять для здобувачів вищої освіти;

- формування разом із гарантом освітньої програми практик на базі

установ і організацій стейкхолдерів;

- індивідуально.

5.2. Вплив внутрішніх стейкхолдерів на забезпечення якості освітньої діяльності Університету може здійснюватися через:

- участь в організаційно-адміністративних підрозділах на рівні Університету, а саме: Вчена рада Університету; комісія з експертизи якості освітніх програм спеціальностей; комісія з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності; комісія з розвитку іншомовної освіти; Вчена рада інституту/факультету; приймальна комісія; стипендіальна комісія; науково-методична рада; Рада молодих вчених; науково-технічна рада; центр трансферу технологій; комісія із запобігання, попередження та протидії булінгу (цькуванню), дискримінації та сексуальним домаганням; асоціація випускників; Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу; Центр роботи з гарантами освітніх програм; Центр соціологічних досліджень та інші;

- конференцію трудового колективу;

- анкетування щодо важливих аспектів забезпечення якості освіти та підготовки фахівців в Університеті;

- органи студентського самоврядування;

- ініціативні групи, академічні групи, проєктні групи, робочі групи, експертні групи тощо;

- індивідуальну участь (гарант освітньої програми, інші).

5.3. Вивчення пропозицій стейкхолдерів щодо покращення якості вищої освіти в Університеті може здійснюватися в офлайн і онлайн формах.

5.4. Участь внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення і покращення якості освіти здійснюється через їх співпрацю з відповідальними за певний захід чи напрям роботи (ректор, проректори, директор інституту / декан факультету і їх заступники, завідувачі кафедр, керівник проєктної групи з розробки освітніх програм, гарант і робоча група освітньої програми, науково-педагогічні працівники, куратори, керівники структурних підрозділів і центрів Університету, голова і представники студентського самоврядування та ін.

5.6. Звітування про результати опитування здобувачів вищої освіти щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти на ректораті та Вченій раді університету, інститутів.

5.8. Контроль над виконанням рішень ректорату та вченої ради Університету щодо врахування пропозицій стейкхолдерів з удосконалення процесів забезпечення якості освіти на відповідні структурні підрозділи та обов'язкове інформування всіх стейкхолдерів з цих питань.

6. Прикінцеві положення

6.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету та затвердження наказом ректора.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету, затвердженим наказом ректора.

Виконавець

О.О. Прокоф'єва

Провідний юристконсульт

А.Є. Єрмак